

Het toelatingsexamen was zwaar

An het toelatingsexamen voor de School voor de Journalistiek hebben in eerste instantie 189 kandidaten deelgenomen (86 mannelijke en 103 vrouwelijke); daarvan zijn er 86 (59 m., 27 vr.) geslaagd. Twaalf kandidaten die in eerste instantie verhindert waren, zijn een paar weken later onder het mes genomen; van hen zijn er vijf geslaagd, zodat het totale aantal geslaagden 91 is geweest. Van hen hebben zeven zich teruggetrokken (een paar jongens omdat ze geen vrijstelling van militaire dienst konden krijgen; anderen omdat ze geen beurs konden bemachtigen, enkelen omdat ze in Utrecht geen kamer konden vinden), zodat de school met 84 leerlingen is gestart.

De meeste jongens kwamen van de H.B.S.A. (51 kand., 36 gesl.), de meeste meisjes van de M.M.S. (59 kand., 14 gesl.). De betrekkelijk kleine aantallen van de overigen laten geen stellige gevolgtrekkingen toe omtrent een eventueel verband tussen vooropleiding en examenresultaat, maar het is wel opvallend dat de kandidaten met H.B.S.B. (9 van de 19 j., 2 van de 7 m.) het er minder goed hebben afgebracht dan de gymnasiasten (6 van de 7 j., 7 van de 14 m.). De vijf kandidaten met kweekschoolopleiding slaagden zonder uitzondering.

Dat van de mannelijke kandidaten 68,8% is geslaagd en van de vrouwelijke maar 25,2% heeft natuurlijk een oorzaak (of oorzaken), waarnaar wij echter voorlopig zullen moeten blijven gissen, omdat alleen een grondig onderzoek de feiten aan het licht zou kunnen brengen. Eén factor kan echter van te voren worden uitgeschakeld, en dat is een mogelijke discriminatie van het vrouwelijk geslacht door de examencommissie. Het werk is zonder aanzien des persoons beoordeeld; de meisjes hebben precies dezelfde kans gehad als de jongens.

Hebben jongens in het algemeen een grotere maatschappelijke belangstelling? (Waarschijnlijk wel.) Zijn er bij de mannelijke kandidaten meer geweest die het er echt om te doen was, en was er wellicht onder de vrouwelijke een aanzienlijk percentage dat het maar eens probeerde „omdat het voor een meisje zo'n aardige opleiding is“? (Dan is het maar goed dat ze door de mand zijn gevallen: noch voor de studie, noch voor de praktijk - zo ze die ooit zouden hebben bereikt - zouden dezulken geschikt zijn gebleken.)

DE OPGAVEN

Het examen omvatte:

een korte samenvatting van een met normale spreeknelheid uitgesproken tekst; het formuleren van een oordeel over de reproductie van een schilderij;

de beantwoording van een reeks vragen over politieke, maatschappelijke, culturele en andere onderwerpen, in hoofdzaak betrekking hebbende op de laatste drie maanden;

het schrijven van een artikel aan de hand van een gegeven documentatie.

Het onderwerp van het laatste was het

uitbreidingplan van de (niet bestaande) gemeente Bergstein, dat blijkens de aan de kandidaten verstrekte „persknipsels“ de plaatselijke gemoederen heftig in beroering had gebracht. Een beknopte informatie uit de Woningwet en een situatietekening completeerden de gegevens.

De opgaven hadden voor het merendeel natuurlijk meer het karakter van een psychologische test dan dat zij een onderzoek naar (uiteraard nog niet aanwezige) vakbekwaamheid voorstelden. Belangrijk was de wijze waarop de kandidaat zo'n opgave aanpakte, en of hij daarbij blijk gaf goed te kunnen nadenken (en lezen!).

MOEILIJKE VRAGEN

Met name de reeks vragen over actuele personen en zaken is voor velen een struikelblok gebleken. Hoewel boven aan het examenpapier de waarschuwing stond: „Deze vragen dienen om een indruk te krijgen van uw algemene ontwikkeling en uw belangstelling. Er wordt niet verwacht, dat u op elke vraag het juiste antwoord weet“, zijn er ook hier weer (het verschijnsel doet zich bij elk examen voor, maar bij een aspirant-journalist is het wel een veeg teken) kandidaten geweest die niet de moed hadden een antwoord open te laten en er maar liever met de pet naar gooiden, onder het motto „Beter wat dan niets... je kunt nooit weten“. Die schreven dan bijvoorbeeld dat de heer J. Pengel voorzitter van de Nederlandse Wierlerunie was en De Telegraaf het blad van de P.v.d.A.

Dit soort antwoorden heeft hier en daar aanleiding gegeven tot ongefundeerde commentaren. Immers, zo'n antwoord betekent niet dat de betrokken kandidaat deze dingen inderdaad gelooft (op de vraag „Wie/wat is Pengel?“ had hij geen enkel antwoord kunnen geven), maar enkel dat hij ze, bij totaal gebrek aan kennis terzake, mogelijk acht, en dat hij in het wilde weg een keuze heeft gedaan uit de hem geboden mogelijkheden omdat hij niet wilde erkennen dat hij er niets van wist... en te dom was om in te zien dat hij dit door zijn noodsprong impliciet tóch erkende. Waarmee hij dan twee slechte beurten in enen maakte.

De reeks van vragen is door Flex in Trouw gepubliceerd, met (een dag later) de antwoorden (niet helemaal volledig). Hoewel menigeen ze dus al zal hebben gelezen, hebben wij gemeend dat het zin heeft ze hier ook nog eens af te drukken, in de eerste plaats ten behoeve van degenen die Trouw niet hebben gelezen, en voorts omdat De Journalist voor velen toch een wat blijvender karakter heeft dan een dagblad.

HONDERDDRIËNVEERTIG EXAMENVRAGEN

1. Frankrijk heeft dit voorjaar het lidmaatschap opgezegd van de...; het blijft behoren tot de partners van het... Verdrag.
2. Bij de jongste parlementsverkiezingen in Zuid-Afrika heeft de Nationale

Partij van premier... winst/verlies behaald.

3. In april is in het Methodistenziekenhuis te Houston (Texas) een operatie verricht, die over de gehele wereld de aandacht heeft getrokken, omdat gebruik werd gemaakt van een...
4. Drs. J. Gruijters heeft zich in maart j.l. teruggetrokken als lijstaanvoerder van de... voor de... verkiezingen te Amsterdam. Aanleiding tot zijn verschil van mening met het partijbestuur was het feit dat hij geen gevolg had gegeven aan de uitnodiging tot bijwoning van...
5. Die Ermittlung, een toneelstuk van... handelt over...
6. Als Democratisch kandidaat voor het gouverneurschap van de Amerikaanse staat Alabama bij de verkiezingen, die het komende najaar zullen worden gehouden, treedt op mevrouw..., echtgenote van de tegenwoordige gouverneur, die een... stander is van rassenscheiding.
7. Tijdens de conferentie van Tasjkent, waaraan werd deelgenomen door de regeringsleiders van de Sowjet-Unie, Pakistan en India, is onverwacht overleden de heer..., eerste minister van... Die conferentie was vooral belegd om mogelijkheden te onderzoeken voor een oplossing van het al vele jaren slepende conflict tussen India en Pakistan over...
8. Bij een staatsgreep in Ghana, dit voorjaar, is de toen in Peking vertoevende president van dat land, ..., afgezet.
9. Ten behoeve van een olieraffinerij, die te Amsterdam zal worden gebouwd door de... (naam van oliemaatschappij), zal een...leiding worden aangelegd tussen de hoofdstad en de... De kosten van dit werk zullen worden gedragen door het... en de...
10. Een eerbiedwaardig Engels dagblad, ... (naam van het dagblad), is begin mei in het wereldnieuws gekomen omdat het zijn... ingrijpend heeft veranderd.
11. Minister-president van het Koninkrijk der Nederlanden is... (Met welk prehistorisch dier associeert u hem?...)
12. a) In het huidige Nederlandse kabinet zijn de volgende partijen vertegenwoordigd:...,...en... b) In dit kabinet worden de volgende portefeuilles beheerd door Buitenlandse Zaken:..., Binnenlandse Zaken:..., Sociale Zaken en Volksgezondheid:..., Landbouw en Visserij:..., Financiën:..., Economische Zaken:...
13. Bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten in maart j.l. boekten twee partijen grote winst, de... en de...
14. In mei hebben de ministers... en Suurhof bij de Tweede Kamer een Ontwerp-Omroepwet ingediend. Dit ontwerp regelt het nieuwe omroepbestel, dat ook wel... bestel wordt genoemd.

(Vervolg op pag. 350)

Examen

(Vervolg van pag. 345)

- De Nederlandse Radio Unie en de Nederlandse Televisie Stichting zullen, bij aanvaarding van het ontwerp, plaats maken voor één nieuwe stichting, de...
15. Eveneens in mei heeft een delegatie van een Nederlandse politieke partij, de..., aan de Amerikaanse ambassadeur in Den Haag een open brief overhandigd, handelend over de kwestie...
 16. Mr. W. J. Geertsema heeft in maart het voorzitterschap van de Tweede Kamerfractie der V.V.D. (voluit:...) overgedragen aan..., oud-minister van Binnenlandse Zaken.
 17. Het dagblad van de Partij van de Arbeid heet...; te Amsterdam verschijnt ook nog een onafhankelijk socialistisch dagblad, ..., dat tijdens de bezetting als illegale krant is opgericht.
 18. Noem drie Nederlandse opinieweekbladen.
 19. Noem twee Nederlandse literaire tijdschriften.
 20. Van wie zijn de volgende uitspraken, resp. aan wie worden de volgende uitspraken toegeschreven?
„Wat is waarheid” – „L'enfer, c'est l'autre” – „Cogito, ergo sum” – „Eppur se muove” (En toch beweegt zij) – „De vis wordt duur betaald”.
 21. Ben Barka was: de vorige secretaris-generaal van de V.N., de vorige premier van Israël, Marokkaans oppositieleider, Egyptisch archeoloog.
 22. Brezjnev is: Russisch schaatskampioen, eerste secretaris van de Russische communistische partij, Pools satiricus, Hongaars schrijver in ballingschap.
 23. Met proliferatie wordt bedoeld: aanwezigheid van kleine deeltjes in de ionosfeer; verspreiding van kernwapens buiten de landen die al over kernwapens beschikken.
 24. Na de Oostenrijkse parlementsverkiezingen, dit voorjaar, is gevormd: een regering, uitsluitend bestaande uit leden van de (conservatieve) Oostenrijkse Volkspartij; een coalitieregering van socialisten en conservatieven; een regering bestaande uit leden van de Sozialistische Partei Oostenrijk.
 25. Tri Quang is: oudchinees schaakspel, boeddhistische monnik in Zuid-Vietnam die politieke activiteiten ontplooit, hoge commissaris voor de vluchtelingen van de V.N.
 26. Wozzeck is een opera van Gustav Mahler, Alban Berg, Igor Strawinsky, Carlo Gian Menotti.
 27. Van den Boeynants is: Vlaams componist, minister-president van België, secretaris-generaal van de NAVO, winnaar van de Ronde van Nederland 1965.
 28. Jodrell Bank is: vermaard Amerikaans bankiershuis, monument ter ere van de uitvinder van de magnetofon, hoge oever van de Mississippi River, Britse sterrenwacht.
 29. J. Pengel is: voorzitter Nederlandse Wieler Unie, Surinaams politicus, Leids studentencabaretier, Nederlands auto-coureur.
 30. De Jonna V is: zeesleepboot die tijdens een voorjaarsstorm met een booreiland op sleeptouw in de Indische Oceaan is vergaan, tanker die een rol heeft gespeeld in een politiek conflict met betrekking tot de olieleveranties aan Rhodesië, schip dat sinds enkele maanden de veerdienst Botlek-Hull onderhoudt.
 31. De prijs voor de literaire kritiek is dit voorjaar toegekend aan: W. L. M. E. van Leeuwen, Adriaan van der Veen, Pierre H. Dubois, Anton van Duinkerken.
 32. Een Vlaamse letterkundige is dit voorjaar overleden. Het was: Stijn Streuvels, Hendrik Conscience, Cyriel Buysse, Maurice Roelants.
 33. Dahomey is: Centraal-Afrikaanse staat, door de Arnhemse rechtbank verboden kansspel, Amerikaans pop-art artiest, eerste minister van Australië.
 34. Helen Suzman is: prima ballerina van het Sadlers Well's Ballet, Amerikaanse pedagoge, Zuid-Afrikaans parlements lid voor de Progressieve partij, Surinaamse lang-afstandszwemster.
 35. Het Defence and Aid Fund is: steunfonds van de V.N. voor Z.O. Azië, militair bondgenootschap tussen Groot-Brittannië en de republiek Ierland, weduwen- en wezenfondsen voor geallieerde oorlogsvluchtelingen, fonds tot verlening van steun aan in Zuid-Afrika om politieke redenen vervolgd.
 36. Caracas is de hoofdstad van: Venezuela, Brazilië, Columbia, Honduras.
 37. De Davis Cup is: Europese prijs voor ballonvaarders, wisselbeker voor winnaar van Europees voetbalkampioenschap, internationale tennisprijs, blijvend aandenken voor degene die in de Tour de France drie dagen achtereen de gele trui heeft gedragen.
 38. Welk(e) van de volgende toneelstukken is (zijn) van Ionesco? De bruid in de morgen, Rhinoceros, Kat op een heet zinken dak, De gevangene van Altona.
 39. B. A. Sijes, medewerker van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie, publiceerde begin mei een boek over: de Jodenvervolgelingen, de houding van kunstenaars tijdens de bezetting, de inundatie van Walcheren in het najaar van 1964, de tewerkstelling van Nederlandse arbeiders in Duitsland.
 40. Wat betekenen de letters: N.A.V.O., N.A.T.O., E.E.G., B.B.C., V.A.R.
 41. Wat betekenen de letters: S.E.R., N.V.V., V.P.R.O., C.H.U., P.S.P.
 42. De minister van buitenlandse zaken van Frankrijk heet... De premier van India heet... De Duitse bondskanselier heet... De minister van buitenlandse zaken van de V.S. heet... De koning van Griekenland heet... Het staats-hoofd van Spanje heet... De secretaris-generaal van de V.N. heet...
 43. Voorzitter van de Raad van State is... De voorzitter van de Tweede Kamer heet... De burgemeester van Utrecht heet... De in april afgetreden coach van de K.N.S.B. heet... De directeur van de School v.d. Journalistiek heet... De voetbalvereniging die landskampioen is heet...
 44. De schrijver van Nooit meer slapen

Rectificatie van abonnee-aantallen

In de lange, lange lijst van de Cebucopgaven van de oplagen van de Nederlandse dagbladen zijn enkele onvolkomenheden geslopen. We rectificeren ze graag even. De oplage van Nieuwe Dag is niet 57.150 (66.525), maar 57.550 (62.986). De cijfers voor Nwe Haarlemse Crt. zijn niet 19.736 (24.569), maar 19.736 (21.030) en van de Nieuwe Haagse Courant niet 24.210 (21.030) maar 24.210 (24.569). De stadeditie Groninger Dagblad (H.V.V.) telt een oplage van 4.925 i.p.v. 11.456 (5.201) en de juiste cijfers voor het Ochtendblad voor Overijssel (H.V.V.) zijn 4.931 (5.079). Voorts is de oplage van de Nederlandse Dagblad Unie 370.569 en van de Parool Pers 211.600. De juiste cijfers voor de Telegraaf Combinatie zijn 462.051 en niet 642.005. U ontslaat ons wel van een nieuwe optelling. Voor geïnteresseerden een aardig werkje voor de weer komende lange winteravonden.

- heet... De schrijver van Nader tot U heet...
45. De eerste dirigent van het Concertgebouworkest heet... De componist van de opera Labyrinth heet...
 46. De regisseur van de film De dans van de reiger heet... De cineast die dit voorjaar een documentaire over Rotterdam voltooide heet...
 47. Noem ten minste één Nederlands museum, dat vermaard is om zijn activiteiten op het gebied van de moderne beeldende kunst. Een grote openlucht-tentoonstelling van beeldhouwwerk wordt op het ogenblik gehouden in...
 48. Noem de namen van vier Nederlandse toneelgezelschappen...
 49. Noem de naam van een jonge Nederlandse tennisster die „in het nieuws” is.
 50. De maker van La Sacre du Printemps heet... De maker van De aardappelters heet... De maker van De Leeuw van Vlaanderen heet... De maker van Prijs de Zee heet... De maker van Guernica heet...
 51. De titel van het eerste boek van de Bijbel is...; van het laatste...
 52. De figuur van James Bond is geschapen door...; die van Donald Duck door...; die van Maigret door...; die van Kniertje door...; die van O. B. Bommel door...
 53. Slochteren ligt in de provincie... San Francisco ligt in de staat... De hoofdstad van Argentinië is... De hoofdstad van Roemenië is... De hoofdstad van Albanië is...
 54. De inwoners van Monaco heten...; van 's-Hertogenbosch...; van Madrid...; van Laos...; van Peru...
 55. Cyprus ligt in het werelddeel...; Wales...; Nieuw Zuid Wales...; IJsland...; Nairobi...
 56. Het IJsselmeer heette vroeger...; Istanboel...; Indonesië...; Djakarta...; Cape Kennedy...; Ethiopië...

(Voor antwoorden pag. 351)